

İletişim, içinde bulunduğumuz çağda özellikle öğrencilerin üzerinde çalışması gereken önemli bir beceri alanı olarak önemini arttırmaktadır. Dijital medyadaki gelişmeler, değişen kariyer gereklilikleri ve eğitim-öğrenim ortamları ile işyerlerinde artan rekabet, öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirmeyi bir zorunluluk haline getiriyor. Öğrencilerimiz, geleceğin işbirliği temelli takım etkinliklerinde yer alabilme yeterlilikleriyle çalışma ortamlarında tercih edilmek isteniyor ve işyerlerinde olumlu bir izlenim bırakmak istiyorlarsa henüz daha yolun başındayken ileride üzerine koyacakları toplumsallaşma gelişimleriyle uyumlu bir takım davranışları içselleştirerek kişisel maceralarını sürdürebilirler. Pek çok fırsatı sunacak temel düzeydeki iletişim becerilerini edinme söz konusu olduğunda, şimdiki zaman gibisi yoktur. Öğretmenleri olarak, yaşları ne olursa olsun öğrencilerin konuşma ve yazma becerilerini geliştirmek için bu 8 stratejiyi uygulayabilirsiniz.

1. Konuşma becerilerini modelleyen filmler izleyin!

Konuşma, en temelde yer alan başlıca iletişim becerilerinden biridir. İnsanların düşüncelerini, görüşlerini ve fikirlerini paylaşmalarını ve karşılığında almalarını sağlar. Yüzeyle basit görünse de, etkili konuşmalar aşağıdaki gibi unsurlardan oluşan bir al-ver alışverişini içerir:

- Beden dili
- Göz teması
- Duygu ve içerik yansıtma
- Çerçeveleme, alıntılama da bulunmak
- Cevap vererek olgun tepkinin gösterilmesi

Öğrencileriniz, gerçekleşen bu etkileşimlerin filmlerini veya videolarını izleyerek konuşmanın temel unsurlarını öğrenebilirler. Videoyu durdurun ve "Dinleyici kollarını kavuşturarak ne mesaj veriyor? Konuşmadaki her iki kişinin de yüz ifadelerini ve vücut dilini gözlemleyerek başka ne anlatabilirsin?" şeklinde tartışma açarak konunun pekiştirilmesini sağlayın.

2. Teknolojiyi kullanın!

Sesli kitaplardan uygulamalara, öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirmek için kullanabileceğiniz çok sayıda teknolojik kaynak vardır. Öğrenciler, konuşmacının farklı kelimeleri veya cümleleri nasıl telaffuz ettiğini ve tonlamalarını, söyleyişlerindeki farklılıkları duymak için sesli kitapları dinleyebilir veya sesli kitaplarla birlikte okuyabilir. Öğrencilerin iletişim becerilerini geliştiren ücretsiz uygulamalar arasında Dinlebi, Storytel ve Kitapyurdu Sesli Kitap gibi anaokulu ve yetişkinler için uygun olan uygulamalar mevcuttur.

3. Etkin dinlemeyi güçlendirin!

İletişim sadece konuşmaktan ibaret değildir; aynı zamanda dinlemekle de ilgili. Öğretmenler, bir metin seçkisini yüksek sesle okuyarak ve ardından sınıfın içerik üzerinde tartışmasını ve yansıtmasını sağlayarak öğrencilerinin dinleme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir.

Etkin dinleme aynı zamanda cevap vermek yerine anlamak için çaba göstermek anlamına gelir.

Öğrencileri, konuşmacının vermek istediği mesajı tam olarak anlamak için açıklayıcı sorular sormaya teşvik ederek iyi dinleme becerileri geliştirmeyi amaçlayın.

4. Grup sunumları ile birlikte yapabilecekleri ödevleri üstlenmelerini sağlayın!

Takım oluşturma alıştırmaları, öğrencilerin hem sözlü hem de yazılı iletişim becerilerini geliştirmelerine de yardımcı olabilir. Benzeri etkinliklerle öğrencilere küçük gruplar halinde çalışma şansı verilerek olası bir baskının kısmi bir bölümünün azaltılması yoluna gidilir ve aynı zamanda onlara fikirlerini tartışma, sırayla ve ortak bir amaç için birlikte çalışma fırsatı bu süreçte tanınmış olur.

5. Açık uçlu sorular sorun!

Bir veya iki kelimelik bir yanıtta daha fazlasını gerektirdiklerinden, açık uçlu sorular tartışmaya ilham vermek ve bir soruyu algılamanın ve yanıtlamanın birden fazla yolu olduğunu göstermek için hayati bir önem taşır. Gündelik hayatın bir parçası, resmi olmayan kısa sohbetler için belli bir süre içinde öğrencileri açık uçlu sorular kullanmaya davet edebilirsiniz. Örneğin, çocuklara "şarkı hakkında en çok neyi sevdiniz?" sorusu, her halde "şarkıyı beğendin mi?" denmesinden daha çok tercih edilebilir bir ifade olarak karşımıza çıkar.

6. Eleştirel düşünmeyi destekleyen görevler ve etkinlikler kullanın!

Öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik bir başka yöntem de göreve dayalı öğrenmedir, öğrenciler, bu sayede eleştirel düşünme alıştırmaları yapmaya başlayacaktır. Bunlar, öğrencilere soruları kendi sözcük ve ifadeleriyle yaratıcı bir şekilde yanıtlama şansı veren sözlü veya yazılı ödevler aracılığıyla yapılabilir.

MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yaygınlaştırma çabalarının olduğu STEM (Fen, Teknoloji, Mühendislik, Matematik) benzeri çalışmaların sayesinde öğrencilerin, iletişime dayalı eleştirel düşünme etkinlikleri ve oyunları avantajlı bir başlangıç yapmaları mümkündür.

Çalıştığınız yaş grubu ne olursa olsun, sınıf ortamında günlük olaylardan en yüksek düzeyde yararlanın. Örneğin, bir öğrenci bir soruyu karmaşık bir şekilde yanıtlarsa, söylediklerini yeniden ifade etmelerini isteyebilir veya sınıfa açıklayıcı sorular sorması için meydan okuyabilirsiniz. Bir metinde veya bir filmde yabancı bir kelime çıkarsa, sınıfın kelimeyi sözlükte araması için süreci geriye alarak öğrencileri durup, dinleyip düşünmelerini sağlayarak öğrenme davranışını kalıcı hale getirebilirsiniz.

7. Yansıtıcı öğrenme fırsatları sunun!

Seçilen metinleri okuyan veya grup sunumlarını videoya kaydeden öğrencilerin dijital olarak takibinin yapılması, onların iletişimdeki güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirmek için mükemmel bir yöntemdir. Öğrenciler küçük gruplar halinde sözlü performansları üzerinde düşünebilirler. Ardından, yapıcı eleştiri almaya alışabilmeleri için her öğrenciden diğerlerini eleştirmesini istemek, bu yöntemin öğrenmeyi pekiştiren vaz geçilmez unsurlarındandır.

İletişim hayatımızın her alanında kullanılan temel bir beceridir. İster bir lokantada sipariş vermek, ister iş görüşmesinde yöneltilen soruları yanıtlamak veya bir arkadaştan özür dilemek olsun, kendinizi etkili ve doğrudan ifade etme yeteneği, etkileşimi başarılı kılmamızın ayrılmaz bir parçasıdır.

Öğrenme süreçlerinde dikkat dağınıcı bir unsur olarak cep telefonlarının yahut diğer dijital araç-gerecin, eğitim ortamlarının dışında bırakılması seçeneği, bir bakıma öğrencilerimizin gelişmelerinin sınırlaması anlamına gelir.

Bir öğrenci için, okuma, yazma, dinleme ve konuşmayı içeren iyi iletişim becerilerini öğrenmek ve bunu da dijital kaynaklarla gerçekleştirmeyi öğrenme süreçlerinin merkezine almak yalnızca sosyalleşmeye ve sınıf performansına yardımcı olmakla kalmayacak, aynı zamanda onlara hayatlarının her alanında fayda sağlayacaktır. Ancak bu sayede yaşamlarımız zenginleşecek ve kendi kişisel hikâyemizi yazabilmemiz için gerekli donanıma kavuşmuş olabileceğiz.